

Socialförvaltningen

Dnr SN 2021/093

Till Socialnämnden

Framtida särskilt boende – socialnämndens behovsbild

Förslag till beslut

Socialnämnden bedömer att boendeplatser på markplan med direkt tillgång till utemiljö bör vara en bärande utgångspunkt vid planeringen av framtidens särskilda boende.

Utifrån det av socialnämnden beslutade funktionsprogrammet samt de underlag som hittills redovisats för nämnden bedömer socialnämnden att detaljplanen för Yggen har förutsättningar att möjliggöra att verksamhetens behov kan tillgodoses.

Socialnämnden konstaterar att nämndens uppdrag i ärendet är att beskriva verksamhetens behov och bedöma om dessa kan tillgodoses inom ramen för den aktuella detaljplanen. Nämnden har däremot inte haft i uppdrag att utreda eller jämföra alternativa lokaliseringar och tar därför inte ställning till detaljplanens samlade lämplighet eller till vilken lokalisering som sammantaget är mest lämplig för kommunens framtida särskilda boende.

Socialnämnden framhåller vikten av att kommunen skyndsamt fattar nödvändiga beslut för att möjliggöra planering, projektering och byggnation av framtidens särskilda boende.

Sammanfattning av ärendet

Kommunen står inför behovet av att planera och utveckla framtidens särskilda boende. Socialnämnden har tidigare yttrat sig över detaljplanen för Yggen utifrån verksamhetens behov.

Utifrån det beslutade funktionsprogrammet bedömer socialnämnden att framtidens särskilda boende i hög grad behöver utformas utifrån behoven hos personer med demenssjukdom och personer med omfattande vård- och omsorgsbehov. För dessa målgrupper är trygghet, överblickbarhet, tillgänglighet och möjlighet till självständighet centrala kvaliteter. Särskilt viktigt är möjligheten till säker och enkel utevistelse, där tillgång till utemiljö kan bidra till ökad livskvalitet, minskad oro och förbättrad hälsa.

Mot denna bakgrund bedömer socialnämnden att boendeplatser på markplan med direkt tillgång till utemiljö bör vara en bärande utgångspunkt vid planeringen av framtidens särskilda boende.

Socialnämnden bedömer att detaljplanen för Yggen har förutsättningar att möjliggöra ett särskilt boende som kan tillgodose verksamhetens behov.

Socialnämnden har inte haft i uppdrag att utreda eller jämföra alternativa lokaliseringar och

tar därför inte ställning till detaljplanens samlade lämplighet eller till vilken lokalisering som sammantaget är mest lämplig.

Socialnämnden framhåller samtidigt vikten av att kommunen skyndsamt fattar beslut för att möjliggöra planering och byggnation av framtidens särskilda boende.

Ärende

1. Bakgrund

Kommunen står inför behovet av att planera för framtidens särskilda boende. Inom ramen för planprocessen har socialnämnden tidigare beretts möjlighet att lämna synpunkter på detaljplanen för Yggen utifrån verksamhetens behov och förutsättningar.

Socialnämnden har därutöver beslutat om ett funktionsprogram för framtidens särskilda boende. Funktionsprogrammet beskriver de verksamhetsmässiga behov, funktioner och kvaliteter som bedöms vara viktiga för framtidens äldreomsorg och ska utgöra ett underlag för kommunens fortsatta planering, projektering och lokalförsörjning.

Socialnämndens ansvar är att beskriva verksamhetens behov samt de krav och förutsättningar som bedöms nödvändiga för att kunna erbjuda en god och ändamålsenlig vård och omsorg. Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens övergripande lokalförsörjning, investeringar och lokaliseringsfrågor, medan samhällsplaneringen ansvarar för framtagande av detaljplaner och planeringsunderlag.

Socialnämnden har inte haft i uppdrag att utreda eller jämföra alternativa lokaliseringar för framtidens särskilda boende och har inte heller haft tillgång till något samlat underlag där olika lokaliseringalternativ har analyserats och vägts mot varandra.

Socialnämndens bedömning avser därför enbart verksamhetens behov och frågan om den aktuella detaljplanen har förutsättningar att möjliggöra ett särskilt boende som svarar mot dessa behov. Nämnden har inte haft i uppdrag att bedöma detaljplanens samlade lämplighet eller att väga olika samhällsintressen mot varandra. Sådana avvägningar avseende markanvändning, trafiklösningar, bebyggelsestruktur, miljöfrågor, exploateringsintressen och övriga planfrågor ingår inte i socialnämndens ansvarsområde utan hanteras inom ramen för kommunens planprocess och av ansvariga politiska organ.

2. Ekonomiska konsekvenser

Ärendet innebär inga direkta ekonomiska konsekvenser för socialnämnden i detta skede. Frågan utgör dock en viktig del av kommunens långsiktiga planering av investeringar och kapacitet inom äldreomsorgen. Fördröjningar i processen kan på sikt innebära ökade kostnader och svårigheter att möta framtida behov av särskilda boendeplatser.

3. Samråd

Ärendet har beretts inom socialförvaltningen utifrån tidigare samråd och dialoger kopplade till

detaljplanen för Yggen samt arbetet med framtida särskilt boende.

4. Politiska mål och hållbarhetsperspektiv

Ärendet bidrar till att skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar äldreomsorg och för att kommunen även framöver ska kunna erbjuda särskilt boende till personer med omfattande vård- och omsorgsbehov.

Beslutet stödjer social hållbarhet genom att utgå från målgruppens behov av trygghet, tillgänglighet, självständighet och god livskvalitet. Möjligheten till utevistelse och tillgång till utemiljö bedöms vara särskilt viktig för personer med demenssjukdom.

5. Verkställighet, uppföljning och utvärdering

Beslutet utgör socialnämndens behovsbild och kommer att utgöra underlag i kommunens fortsatta planerings- och lokaliseringsprocess avseende framtida särskilt boende.

Uppföljning sker inom ramen för kommunens fortsatta arbete med lokalförsörjning, investeringsplanering och äldreomsorgsplanering.

6. Förvaltningens helhetsbedömning

Socialförvaltningens bedömning utgår från det av socialnämnden beslutade funktionsprogrammet samt de behovsanalyser och planeringsunderlag som tagits fram inom arbetet med framtidens särskilda boende.

Socialförvaltningen bedömer att framtidens särskilda boende i första hand behöver utformas utifrån behoven hos personer med demenssjukdom och personer med omfattande vård- och omsorgsbehov.

För dessa målgrupper är möjligheten till självständig och säker utevistelse av stor betydelse. Tillgång till utemiljö kan bidra till ökad livskvalitet, ökad fysisk aktivitet, bättre orienterbarhet samt minskad oro och stress. Möjligheten att enkelt kunna vistas utomhus utan att vara beroende av personalstöd bedöms vara särskilt viktig för personer med demenssjukdom.

Mot denna bakgrund bedömer socialförvaltningen att boendeplatser på markplan med direkt tillgång till utemiljö bör vara en bärande utgångspunkt vid planeringen av framtidens särskilda boende.

Samtidigt behöver denna utgångspunkt vägas samman med andra viktiga aspekter såsom verksamhetens funktionalitet, arbetsmiljö, tillgänglighet för anhöriga, närhet till vårdinrättningar, möjlighet till samverkan med kommunal hälso- och sjukvård och primärvård, framtida utvecklingsmöjligheter samt ekonomisk hållbarhet.

Utifrån verksamhetens behov bedömer socialförvaltningen att detaljplanen för Yggen har förutsättningar att möjliggöra ett särskilt boende som kan tillgodose de behov och funktioner som bedöms som centrala för målgruppen.

Socialnämndens uppdrag är att beskriva verksamhetens behov och bedöma om dessa kan tillgodoses. Det är däremot inte socialnämndens uppgift att ta ställning till detaljplanens

samlade lämplighet eller att avgöra vilken lokalisering som sammantaget är mest lämplig för kommunens framtida särskilda boende. Socialnämnden har inte haft tillgång till alternativa lokaliseringsförslag och har inte heller genomfört någon jämförande analys mellan olika möjliga platser.

Socialförvaltningen vill samtidigt framhålla vikten av att kommunen skyndsamt fattar beslut om framtida särskilt boende så att planering och byggnation kan genomföras i tid för att möta framtida behov inom äldreomsorgen.

Som ansvarig nämnd för äldreomsorgen har socialnämnden ett ansvar att säkerställa att personer som efter biståndsbedömning har rätt till särskilt boende också kan erbjudas en sådan insats inom rimlig tid och med god kvalitet. Fördröjningar i processen riskerar att påverka kommunens möjligheter att möta framtida behov och kan på sikt försvåra nämndens möjligheter att fullgöra sitt uppdrag.

7. Handlingar och bilagor
Funktionsprogram för framtidens särskilda boende
BILÄGG Remissvar på detaljplanen.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Handläggare

Jenny Andersson
T f socialchef